

LJUDSKI GLAS.

5. šte. Izhaja na mesec dvakrat. — Velja za celo leto 3 gold., za pol leta gold. 1.50. — Vredništvo, opravnštvo: Krakovski nnsip št. 10.

V Ljubljani 24. marca.

Inserati: Petit-vrsta, ako se 1krat tiska 5 kr., 2krat 4 kr. in ako se 3krat ali večkrat tiska 3 kr. — Rokopisi se ne vračajo. Ne frank. in anom. pisma retour.

III. l. 1884.

Novi kataster in zemljiški davki.

(Posestnikom v pouk in kratek čas.)

III.

(Konec.)

Novo mape so vsakemu županstvu neobhodno potrebne.

V zadnji številki našega lista smo omenili, da ni nikakor dolžnost c. kr. davkarji ali dotičnega c. kr. zemljemerca, da bi vsakemu posestniku na ljubo pregledovali njegovo posestvo, ker imajo prvič sami svoja dela pravočasno izvrševati in ker se mora posestnik sam uže prej o kaki pomoti prepričati, preden to za popravek naznani. Treba je toraj, da si županstva nove mape naročijo in potem je vsakemu posestniku mogoče z pomočjo map in posestnih pól, katere so o svojem času med vse davkoplačevalce razdeljene bile, svoje posestvo natančno pregledati. Zdaj ko je novi kataster dovršen, naj si vsako županstvo pri c. kr. mapnem arhivu takih map naroči, tem bolj, ker se te mape primeroma prav ceno izdelujejo. Pa ne samo županstvo, tudi posamezni posestniki naj bi si od svojega zemljišča načrte naročili, ker jih o vsakej priliki, posebno pa, ako kaj od zemljišča prodati hočejo, neobhodno potrebujejo in si mnoga nepotrebna pota v c. kr. urade prihranijo. Cene za izdelovanje map so sledeče:

Ako se naroči mapa od cele občine, stane vsaka mapna póla **1 gl. 20 kr.**, posamezne pôle veljajo **1 gl. 70 kr.**, posamezne parcele pa stanejo, ako zemljišče do deset parcel obseza in do štiri hektare meri, **1 gl. 50 kr.**, za vsako daljo parcelo in vsak dalji hektar pa po en krajcar več.

Kakor iz vsega razvidljivo, je zmerom boljše, vso občino, oziroma celo pólno naenkrat naročiti, kakor pa po posameznih parcelah, ker ni velik razloček v ceni. Še enkrat, vsako županstvo naj si naroči mape, ker je to vsem občanom v prid.

Pristojbine za prepis zemljišča.

Vsak posestnik mora za prepis svojega zemljišča državi gotovo pristojbino plačati, kar je tudi naravno in po polnem umevno, ker je državo vpeljava stalnega katastra, te potrebne podlage pravičnega in enakomernega zadavkanja, mnogo milijonov stala. Država mora zdaj skrbeti, da te velikanske troške z majhnimi pristojbinami z časom nekoliko pokrije, in vpeljal se je davek po sledečem tarifu:

- a) ako se prepiše celo posestvo, kakor se to na enej posestni pól nahaja, po . . . 10 kr.
- b) ako se prepišejo posamezne parcele s skupnim čistim letnim dohodkom do 10 gld. . . . . 5 »
  - z letnim dohodkom od več ko 10 gl. do 20 gld. . . . . 10 »
  - z letnim dohodkom od več ko 20 gl. do 30 gld. . . . . 15 »
  - z letnim dohodkom od več ko 30 gl. do 40 gld. . . . . 20 »
  - z letnim dohodkom od več ko 40 gl. do 60 gld. . . . . 30 »
  - z letnim dohodkom od več ko 60 gl. do 80 gld. . . . . 40 »
  - z letnim dohodkom od več ko 80 gl. do 100 gld. itd. . . . . 50 »

Te pristojbine plačajo se s zemljiškim davkom vred in so ravno tako, kakor drugi državni davki, terjatvi podvrženi. Pri razdelitvi posameznih parcel velja se posebej drug tarif, ki je pa tudi jako nizek.

S tem končamo nadaljevanje tega članka in želimo, da bi si posestniki ta površen popis stalnega katastra dobro zapomnili in sebi in uradnikom v olajšavo tu navedene nasvete pri vsakej priliki opazovali.

Kataster je zdaj dovršen in vsi državljani smejo našemu predobrotljivemu in pravičnemu vladarju iz polnega srca hvaležni biti, da je to od svojih modrih pradedov pričeto delo tako lepo izvršil. Vpeljava stalnega katastra sme se pač najdragocenejši biser v zgodovini našega cesarja imenovati, ker le on je omogočil pravično in za vse enako zadavkanje.

O prihodnjih dopolnilnih volitvah v mestni zastop.

Dopolnilne volitve v ljubljanski mestni zastop se zopet bližajo in treba je, da svojo pozornost na nje obračamo. Čudno, jako čudno se nam dozdeva, da naši časniki o predstoječih volitvah nič ne zinejo, ko so vendar prejšnja leta vedno le o volitvah pisarili. Ena najvažnejših stvari — na katero bi časniki ljudstvo opozarjati morali — so volitve, ker od njih je skoraj v vseh slučajih blagor ljudstva odvisen. Kakeršni možje se v zastope volijo, takošni nasledki so potem za volilce. Treba te toraj pravočasno razpravljati v tej zadevi, treba je, da se volilci pravočasno zedinijo, katere kandidate da bodo volili, ker v zadnjem trenutku se ne more nič pravega skleniti. Do zdaj je bila pri nas grda navada, da je peščica mož, katera je mislila, da ima patent za postavljanje kandidatov v imenu ljudstva, čez noč brez vsega vedeža volilcev svoje kandidate postavila, in marsikateri meščan se je drugo jutro začudeno pred na voglih prilepljenimi kričecimi plakati ustavil ter z lapidarnimi črkami tiskana imena — imena od ljudstvu čisto neznanih kandidatov, ali celo ljudstvu sovražnih mož čital. In ako se je vprašal, kdo je te kandidate postavil, odgovoriti si je moral: «Narodni centralni volilni odbor.» Se vé da, zoper ta sklep se ne more, ne sme vstavljati, ker je zdaj skrajni čas, volitve so pred durmi in edinost, disciplina ste potrebni, ako nehče, da nasprotna stranka zmaga.

Neobhodno potrebno je toraj, da se o pravem času kandidati postavijo, kajti potem se še zmerom lahko volilci sporazumijo in če treba tega ali onega izvržejo, kar pa ni več moč takrat, kadar se ima že k volitvi iti. To je ravno do zdaj politika neke klike bila, da v zadnjem trenutku svoje može varijo. Ljudstvo naj se pa vsaj letos odvrne od teh voditeljev, naj si samostalno kandidate postavi, ker ono najboljšo vé, kakšne može iz svoje srede potrebuje. Sploh je pa smešno, da bi se ves narod pustil voditi od par svojeglavnih mož, katerim gre le za

Zabavni del.

Podonavski vtisi.

(Nekoliko iz dnevnika iztrganih listov. Po Ed. Jelinku podaja i + a.)

Stara, mogočna, slovanska Donava! Tvoji bregovi, okrašeni kakor gizdava krona z najlepšimi dragokamni, kimajo v mladoletnem pozdravu. Nad tvojim veletokom je zabliskal svit, Bog daj, da nove zarije! Tvoji, po sužnjosti poganske krvi nekdanj skaljeni valovi so danes že srebrna meja mladih zemelj prihodnosti. V tvojih soparih, ki jih je nekdanj dušljivi dim požarov k zemlji nesrečne «raje» tlačil, topé se kakor v arabskeji pripovedki šibki minareti in stene džamij. Odsev polumeseca bledí v svitu svobode. Tvoje, po turškeji nogi nekdanj poteptane in pohojene njive zelené vnovič v tisočerem cvetji, po toplem tvojem ozračji je zadónela vže veličastna pesen mirú, delavnosti in napredka . . .

Ali vkljub temu tvoje krilo, leskeče se v odlesku tisočerih žarkov, ni prosto dušnih mrakov in turobe. Vrtinci, peščine in skale motijo tvoj veletok in ga óžijo!

Oj, stara, mogočna, slovanska Donava! Razlij se, zapeni in razbij kamenje, odnesi peščino in vrvnáj si strugo, da bi ne bilo več vrtincev, peščin in skal . . .

* * *

Dunaj, za čegar pragom se navadno začinja podonavska vožnja, ponudil mi je ta pot malo zanimivega a še manje novega. Kmalu za Dunajem pa sem opazil na krovu parnikovem druge vrste, da «Slovan povsodi brate ima!» Pri kotlu ležal je z debelim kocnom odet star Slovak ter dremal v spanju revnih — pravičnih. Donavski vetrič se je poigraval z njegovimi osivelimi lasmi in prsa so mu prosto dihala. Da bi nikomur ne bil na poti in bi se noben ob njega ne spodtaknil ter se zbog tega ne srdil, skrčil se je ubožec skromno v klobčič, kakor bedni psiček.

Ni imel ničesar razen potrebne torbe in lesenega Kristusa, in tudi nihče ni maral zanj; gospodje so bili velikomiselní in so mu privoščili sveti pokoj. Kristusa debelo malanega in nekoliko pozlačenega, kupljenega na Dunaji, pritiskal je krčevito k prsam. Kolikokrat je moral zapeti svojo znano pesen: «Dajte vezati!» in kolikokrat

so se zaprla vrata dunajskih kuhinj, predno si je za Kristusa novcev prislužil? Zato je bil sedaj zanj velike cene.

Nisem slutil, da ta stari Slovak napravi čez ne dolgo svojim sopotnikom veseli trenutek. Pa zgodilo se je!

Komaj je parobrod odrinil od prešburske pristaje, prebudil se je Józ. Mel si je oči, razgledal se po bregu in skočil na noge.

Njegovo veliko začudenje je imelo za sabo komičen in ob enem tragičen prizor. Mili Józ je prespal postajo, ki je bila najbližja k njegovej rodnej bajtici. Toda parobrod je odhajal dalje in dalje od krila njegove domovine in odnašal ga vedno globeje v osrčje ozemlja svetoštetanske krone. Obupno tarnanje je izbruhnulo iz prsij starčevih. Józ je tekal po krovu, lomil z rokama, tarnal, plakal, vzklikal — v tej okoliščini si Slovak ni mogel najti soveta. Zaspal je, in sedaj je k bregu tako daleč! . . . A edini odmev njegove žalosti je bil sméh sopotnikov, zlasti te «smetane» iz prve vrste, ki je nalašč prišla blizo, da bi se iz nevolje Slovakove razveselila in razvedrila.

Prišel je tudi kapitanov pomočnik in ometaval Józ z grobimi oštevki, nemajoč zanj druge

svojo čast in slavo, ne pa za narodni napredek. Žalibog, nas je do zdaj izkušnja dovelj učila, da so marsikateri v kakšnem klubu postavljeni kandidati bili nesposobni za ljudske zastopnike, in skrajni čas bi bil, da se ljudstvo na svoje noge postavi. Kaj pomaga, po volitvah kričati in plakati, ta ali oni zastopnik ni za ljudstvo, ta nečče, oni ne zna svoje naloge izpolnjevati, ako je uže vse zastoj! Toraj še enkrat, postavite lastne kandidate, posvetujte se o pravem času in združite svoje glasove za može, ki so za to. Volite nesebične, pametne in za ljudstvo vnete može in pazite pri izberi kandidatov posebno na to, da so vaši prihodnji zastopniki tudi — dobri državljani in vladi prijazni ljudje, kajti oni niso in ne znajo nikoli dobri ljudski zastopniki biti, ki so zoper vlado.

Volimo sploh iz raznih stanov zastopnike, kajti vsak stan potrebuje svojega zagovornika, in kakor je treba enega ali k večem dveh odvetnikov v zastopih, tako treba tudi iz družih stanov odbornikov. Na to moramo posebno dobro paziti, ako nočemo, da pri našem mestnem zastopu to obvelja, kakor pri desnici obrtniškega odbora v državnem zboru, v katerem ni niti eden obrtnik, a sami odvetniki, duhovni, uradniki, profesorji in graščaki. Še enkrat vas toraj opominjamo na važnost predstojecih volitev s klicom: «V edivosti je moč!»

Uzroki socijalne bede.

Splošno siromaštvo, katero danes med vsemi stanovi, posebno pa v obrtniških in delavskih krogih gospodari, prouzučuje nevoljo in mrmranje večine ljudstva. Pa ne samo v naši državi, po vsem modernem svetu razširilo se je uboštvo, ker je malokateri tako srečen, da bi sebe in svojece brez skrbi preživiti mogel. Vse se naslanja na vlade, vse zahteva od njih pomoč, a kaj pomaga, ko jim vlade, kakor rade bi tudi bremena svojim državljanom olajšale, ne morejo naenkrat vseh želja izpolniti in tudi sredstev ne znajo, s katerimi se bi socijalna beda nagloma odstranila. So nekateri nevedneži, ki vlade dolžijo, da so te uzrok ubožanji ljudstva. A taki ljudje so ravno le nevedneži, katere se mora poučiti in na pravo pot spraviti.

Največji uzrok vednega propadanja obrtnije so iznajdbe našega časa, posebno gledé mnogovrstnih strojev. Je-li vlada uzrok, da ne more ubogi krojač ali črevljar s šivalnim strojem konkurirati, da revna šivilja v svoji sobici glad trpi, ker nemore z iglo toliko prislužiti, kakor s šivalnim strojem.

tolažbe, kakor da mora doplačati do bližnje postaje.

Novemu njega tarnanju sledilo je novo veselje in dosti je bilo téh, na čijih obrazih sem bral ono tópo in surovo: «Tót nem ember!» (Slovan nij človek).

Toda ker na potovanji vse omrzí, omrzelo je konečno tudi Józovo tarnanje. Razveseljeni sopotniki, nabaživši se «vesele» epizode, so se razšli. Nihče ni maral za njegove solze, nihče se ni brigal za njegovo tarnanje; samo edini Kristus ostal mu je zvest tovariš, ki se mu ni smejal in radostil iz njegove zapreke . . .

Naposled obstal je parnik pri postaji, se-ve že daleč za Prešburkom. Pa so zapodili Józ na breg in za na pot mu še dali mnogo priimkov.

Raz vzvišenega pomostja sem v gledal kakó je Józ odet z capastim kocnom, borno torbo in lesenim Kristusom v tisočeriž žarkih pekočega solnca stare svoje noge bedno za seboj vlekel, vbijal se po kamenitej in dolgej cesti k svoji vbogi, slovaški bajtici.

Molcé, ne očitaje nikomur, prenašal je potrpeljivo osodo revnih in slabih. A meni se je zdelo, da je to obraziz narodnega življenja . . .

Je-li vlada uzrok, da so oni kraji, kjer so se nekdanj prebivalci s vozarenjem pečali in pri tem obogateli, zdaj, ko železnica njih ceste preletava, revni postali? Je-li vlada uzrok, da velikanske tovarne s svojimi stroji ves zaslužek manjšemu obrtniku odvzamejo? Mi mislimo, da ne, in vemo, da bi vlade vseh držav rade takoj socijalno vprašanje rešile, ko bi vedele kako!

Naj eden iz mrmrajočega ljudstva nastopi in naj pokaže vladi, kako se bi znalo splošno uboštvo odstraniti in takoj se bo gotovo zgodilo. Tisti srečnež pa, kateri bi si znal lavorovi venec, odrešenja trpečih stanov pridobiti, postal bi lahko čez noč milijonar, ker bi mu vse vlade z veseljem dobro njegovo misel se zlatom plačale.

V večjih mestih živi pač neka vrsta ljudi, ki se zovejo socijaldemokrati. Ti hočejo socijalno vprašanje rešiti, a radikalnih sredstev jim manjka, kajti oni nemorejo zahtevati, da bi vlade velikanske tovarne odpravile, železnice in stroje prepovedale i. t. d.

Vlade bi gotovo rade pomagale, a naenkrat se nemorejo zlati časi vpeljati, treba je potrpljenja in zaupanja. do vlad in s časom razvozljal se bode gordičen voz sam od sebe. Delajmo skupno vsi narodi v zboljšanje razmer, a delajmo z vlado in prej bodemo kaj dosegli na ta način kakor s silo.

Časniki naj se pa trudijo, ljudstvo poučevati, da se ne vrini tudi v naše dežele strah sveta — ideja komunizma. —k.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 12. marcija 1884. (Predrznost jetnikov z Grada; prihodnje volitve v mestni zastop; «Slovenec» smeši obrtnike in delavce.) Nedavno pripeljali so jetniki z Grada precej velik voz čez grede med stolno cerkvijo in semenišcem na trg «za šolami». Peljali so voz kar meni nič tebi nič čez grede, kjer so marsikatero rastline vsajene in čez kamenite stopnice. Čudno se mi zdi, da bi smeli si «graški gospodje» oskudovati z dražim denarjem od mesta napravljene grede in stopnice, vsaj si vendar še davkoplačujoči meščan ne sme kaj tacega dovoliti. Vsi drugi prebivalci poslužujejo se o tacih prilikah družega pota, a za gospode jetnike so le najboljše ceste določene. Vprašam, je-li mestni zastop za te gospode te grede in stopnice napravil, ali le za olepsavo mesta? Da, z našimi krvavo prisluženimi groši se ne gospodari preveč hranljivo. To so pa vse uzrok nekateri zastopniki, ki so večinoma zoper našo voljo na svoje kurulične stole prišli. Ljudski

Nekoliko dnij pozneje dremal sem za Moháčem sam v salonku znamenito priredjenega parobroda. V tem me je naglo prebudil truščajoč krič.

Kaj se zgodilo? Moj Bog, velika nasreča! Barátom je zamudil postajo, t. j. sopotnikom ponudil se je prešburškemu podoben prizor, samo da je bil variant povsem drugi.

Neznatna figura je besnila kakor tiger. Na zavednej glavi čikoš, v visokih škornjah ozke gate, atilo (madžarska suknja), dolge brke, rudeč nos, presunljiv glas — oj to je bil barátom, polnokrvna veja blatnega Debrecina. Ali prosim, kakšen je bil krik, ki ga je narejala ta neznatna oseba. Barátom je hotel priti v Bezdán, je pil vino, kvartal, razmetaval denar in druge stvari na vse strani — in zamudil postajo. Slab nasledek je mogel pripisati lastni nemarnosti, pa je počel svojo: tolči s palico, pri čemur je kričal, tekal, zmirljal, grozil, z eno besedo: besnil. Šel je h kapitanu in krmarju, h točarju in kuharju. Grozil se je z notarsko tožbo k vodstvu in obetal vrlo strogo, da bo napravil na Dunaji red. Da pojde k admiralu, k cesarju, k papežu, k Bogu in če treba celó k vragu v peklo.

prijatelji, ne pa prevzetneži, ki se za nas nič ne brigajo, slisijo v zastope in paziti je treba, da pri prihodnjih volitvah ne bo zopet neka iz par pozabljenih mož sestavljena stranka ljudstvu neprijazne može v mestni zastop vrnila. Pravóčno se toraj posvetujmo, katere može bodemo volili, ker zadnji dan, ko bodo naši takozvani voditelji svoje prijatelje kakor kandidate proglasili, bo prekasno. Ne pustimo se več za nos voditi, ljudstvo naj samo svoje može voli in vsem bo pomagano. Ne vstrašimo se pred regljanjem napihnenih radikalnih krot in skrbimo, da se ljudska stranka vedno bolj ojači. «Slovenec» je sicer hotel našo stranko v neke letošnje številki smešiti, ker je zlovoljno in prav po nepotrebnem ljudsko stranko proglasil kakor «stranko nad in čez vse stranke.» Pa odpustimo mu, vsaj sam ne vé, kaj je pisal. Sploh se mi pa čudno dozdeva, da se je «Slovenec», ta od naše stranke s takim veseljem pozdravljeni dnevnik naenkrat tako spremenil, da celó zoper različne stanove ščuva. To ni lepo od krščanskega lista in taki surovi napadi pričajo, da se «Slovenčev» urednik malo ozira na besede našega Gospoda: «Ljubite se med seboj!» Tako je napadal nedavno v nekem dopisu obrtnike in delavce ter jih smešiti hotel. Dasi tudi se urednik potem opravičuje, da ni on kriv i. t. d., mu vendar to nikoli pozabiti ne morem. Sicer naj pa dopisnik, meni dobro znani, v gostilnah ne posebno priljubljeni gost, pomisli, da se mu zna pripetiti, da bodo njega samega kmalo drugi smešili, kakor je to že doživil — «pokvarjen študent.» Ta muhasti dopisnik je sicer ravno tisti, kateri čez par dni omenjeni svoj dopis preklicuje. Pa dovelj o tem! Bodimo mi vsaj, kar nas je od ljudske stranke, edini, in zmaga bo naša, kajti naša stranka je močna in razloček med njo in napuheno slovensko je ta, da ima naša mnogo vojakov brez generala, a ona več generalov — a nobene armade. *Ahasver.*

Iz Ljubljane dné 16. marcija 1884. Mnogo se je uže za olepsavo našega mesta storilo, kar je pa tudi mnogo denarja stalo, ker imajo nekateri mestni odborniki menda posebno veselje nad tem, da se denar iz mestne blagajnice troši. Da bi se pa prepotrebne reči, katere bi manj ali celo nič denarja ne stale, vpeljale, to ne pride našemu mlademu odborniku Ivanu Hribarju in drugim mestnim očetom na misel. V prvi vrsti mislim nepriliko, prouzučeno po štantu pri semenišči. Ta štant ne stoji na pravem mestu, ker je tam posebno pri neugodnem vremenu jako na poti in mnogi vozovi, kateri se zdaj, ko je nova

In sopotniki? Splošno soglasje. A zakaj? Nezaslišana bi bila stvar, da bi se godile barátomu na njegovem lastnem globusu tak ogromne nezgode.

Sam kapitan je prišel mirit nesrečnika; izgovarjal je mirno okoliščine, vljudno predstavljal vsakojake stvari in naposled z kavalirskim humorom nasvetoval, da bo najbolje to propadlo naključje vtopiti v dobrem Tokajcu.

Madjar je zaklél še enkrat, pa dal si dopovedati, ko mu je kapitan zagotovil, da na prvi postaji najde izvrstno priložnost. In prej nego se je kdo nadejal, sedel je barátom zopet za mizo, pil, smijal se in igral kakor poprej. Eljen!

Ko pa je došel parobrod k prvi postaji, poslovil se je brhki barátom (a bil je vljudno opozorjen) z veselo družbo, poskočil poln zadostovanja na breg in zamahal še enkrat po zraku z palico. Kapitan je bil neki vesel, da se je ta historica tak «gladko» skončala. Dá, Magyar ember! (Madjar je človek.)

A meni se je zdelo, da je to tudi obrazek iz narodnega življenja!

cesta odprta, tu nahajajo, se komaj morejo ogibati in čestokrat vsled tega dreva velika nevarnost preti. Več meščanov se je uže čez to pritoževalo, a vse zaman, ker se mora menda prej kaka nesreča pripetiti, preden se bo v tej zadevi kaj storilo. Pa ne samo veliki vozovi, temuč tudi majhni ročni vozički provzročujejo na tem kraju veliko gnječo. Vsaka ženska, ki pripelje svoje blago v mesto na prodaj, pusti svoj voziček tu stati, in tako je na tržnih dnevih ves prostor z vozički prenapolnen. Pasaža postane vsled tega skoraj nemogoča in vrh tega to nikakor ni v olepšavo našega mesta. Tudi se mnogokrat pripeti, da se kak voziček vkrade, kar naši policiji mnogo nepotrebnega opravila daje. Dobro in potrebno bi bilo, da bi mestni magistrat v tej zadevi kaj storil, da bi na primer odločil tem vozičkom gotovo dvorišče, v katerem bi se spravljali in lastniki ne bi bili v nevarnosti, da se jim voziček vkrade, policija ne bi imela nepotrebnega dela, gnječa bi bila odstranjena in mesto bi bilo olepšano. Vsak lastnik takega vozička bi pa z veseljem nekaj krajcarjev plačal, da se mu bi voziček v varnost spravil.

To so reči, katere so ljubljanskim prebivalcem v veliko sitnost, ki bi se pa brez troškov lahko opravile. To naj naš Ivan odpravi in potem bomo še le zeči smeli, da je za mesto nekaj storil. Prihodnjč kaj več. *M. P.—č.*

Iz Ljubljane. («Slovenec», neprijatelj rokodelcev in obrtnikov.) Nedavno prišla mi je 49. številka «Slovenca» v roke in zelo sem se začudil, da ta list, katerega so vsi rokodelci in obrtniki o priliki njegovega vsakdajnega izhajanja tembolj pozdravili, ker se je z njim nekemu drugemu pri našem ljudstvu kaj malo obražtanem dnevniku vsa glorijska odzela, dopise prinaša, kateri pričajo, da sodelovalci «Slovenč»-evi tudi niso v vseh rečeh strokovnjaki.

V temu «zelo robotem» («Slovenec» priljubljen izraz. Ured.) dopisu nahajajo se raznovrstne neresnične trditve in puhle fraze, katere najmanj pristujejo resnemu katoliškemu listu.

Med drugimi nezabeljenimi opazkami nahajase tudi trditev, da obrtniki in rokodelci ne živijo po svojem stanu, ker v nedeljah sè svojo družino gostilne obiskujejo. No, gospod dopisnik, in če je še tako učen gospod, kateri ima vsled vloženega duševnega kapitala predpravice na življenje, kakor se v temu dopisu čita, gotovo med tednom samo dvajsetkrat toliko po gostilnah zavžije, kakor borni delavec ali obrtnik v nedeljah. Toraj se ne sme delajočemu, v potu svojega obraza si svoj kruh služečemu človeku privoščiti na teden enkrat veselje! Davkoplačujoči obrtnik naj toraj le trpi in si ne sme vesele urice, o kateri bi svoje težnje, če tudi le za trenutek pozabil, privoščiti!

Pisatelj omenjenega dopisa je po polnem na to, da se delavec, 'oziroma obrtnik, ves teden trudita, v pozno noč delata, med tem, ko on znabiti vse radosti življenja uživa. Če gre tudi učenjaku — kar pa gosp. dopisnik nikakor ni — boljša osoda, kakor delajočemu ljudstvu, smemo pa vendar tudi vsaj toliko zahtevati, da si v nedeljah kolikor toliko glave razvedrimo. Prepričan sem, da bi g. dopisnik, ko bi le en dan na našem mestu bil, s skesanim srcem rekel: «Krivico sem vam storil, res ste obžalovanja vredni.»

Dalje je brati, da se dalavci in obrtniki prefino oblačijo. Na to odgovarjam le to, da danes le obleka človeka stori in ako hoče obrtnik pri občinstvu kaj veljati, mora tudi dostojno oblečen biti, ker bi v nasprotnem slučaju vsak takoj kričal: «Glejte capina, nič na sè ne drži.»

Nočem trditi, da se nebi res časih pri tem ali onem obrtniku nepotrebno fina obleka opazovala, a to so le redki srečneži, katerim je osoda milejša, ko velikemu številu revežev in v tem slučaju mu ni zameriti, ker on brez škode za svojo rodovino in le v prid družih obrtnikov svo-

jemu premoženji primerno obleko kupuje. Iz enega slučaja se pa ne sme na vse sklepati.

Priporočam toraj gosp. pisatelju omenjenega dopisa, naj se prej prepriča dobro prepriča, preden trpeči razred ljudstva pred svetom sumiči, «Slovenca» pa opozorujem, naj ne prevzame prihodnjč več tako lahkomišelnost neresnične dopise, ako hoče, da mu ohranimo tiste simpatije, kakor do zdaj. «Slovenec», ne ravnaj se po tvojem starejšem bratu, ako nočeš zagaziti v tisti brezen pozabljivosti, ko nekajni organ nekajne narodne stranke.

*Prijatelj „Slovenec“,
pa tudi obrtnikov in delavcev.*

Domače zadeve.

— (Naš list) zakasnil se je ta mesec vsled bolehnosti urednikov. Prosimo toraj naše gg. naročnike, da nam to blagovolijo odpustiti. Od zdaj naprej bode «Ljudski Glas» redno izhajal.

— (Njega veličanstvo) presvetli cesar je z najvišjo odločbo dne 12. svečana t. l. bivšemu definitivnemu učitelju v Šiški g. Jakobu Žebretu pravne nasledke njegove obsodbe najmilostivejše odpustiti blagovolilo. Vsled te cesarske milosti postane torej g. Žebre zopet učitelj in se sme zopet na javno šolo nastaviti. Čestitamo izvrstnemu rojaku in rodoljubi iz vsega srca k tej najvišji cesarski milosti.

— (V tukajšno sirotišnico) pride izprašani učitelj kot odgojitelj otrok. Pač zadnji čas, da te reve v boljše roke pridejo.

— (Gosp. Bartolinova vrtnarija) v Ljubljani na Marije Terezije cesti odlikuje se od vseh ljubljanskih vrtnarij gledé lepih, okusnih izdelkov in njih jako nizke cene. V umetni vrtnariji gosp. Bartolina nahajajo se vsakovrstne domače in tuje rastline, katere se posebno cenó prodajajo. Kar se izdelkov tiče, smemo pač iz lastne izkušnje trditi, da so vencí, šopki itd., kateri iz omenjene vrtnarije pridejo, jako krasni in ceni. Skoraj pri vsacem pogrebu se lahko opazujejo od g. Bartolinia izdelani vencí, in o priliki knezoškofove smrti se je imenovani vrtnar posebno odlikoval, kar so mu tudi drugi časniki priznali. Kdor torej v priložnost pride, kake vrtnarske izdelke kupovati, naj se obrne na g. Bartolinia, ker ta je jako soliden vrtnar, delaven, pošten mož, dober narodnjak in — oče več otrok. Bolje podpirati kupčijo reelnega domačina, kakor tujca.

— («Slovenec») postal je v zadnjem času jako čuden. Zdaj se zaletava v «Ljudski Glas», potem zopet v obrtnike itd. Ne vemo kaj je temu uzrok, ali nima nobenega urednika, ali je pa tista narodna žaba prevelike pravice dosegla. No, če bo pa ta in z njim znani «Ritter-Tone» po listu rogovilil, potem bo ta začetkom svojega vsakdanjega izhajanja res vrlo dobro uredovani dnevnik postal brat «najstarejšega» dnevnika.

— («Ljubljanski List») kateri je pričel 28. m. m. izhajati, vstregel je občni želji našega ljudstva. Ta prepotrebni časnik vjema se po polnem z našim programom in želimo mu najboljšega uspeha. Najmlajši slovenski dnevnik sme se zaradi svoje nizke cene in množega raznovrstnega gradiva vsem Slovencem priporočati. Se ve da ima ravno med našimi časniki marsikaterega nasprotnika, a kaj se če, pri nas na Kranjskem je že tako, da noben list ne trpi konkurence. «Pobijanje» vsacega novega lista je navadno postalo, in gospodi uredniki ne pomislijo, da je to njim in celemu narodu na veliko škodo. Kar eksistira slovenska žurnalistika ni bil se noben list tako spretno in fino uredovan, kakor bas «Ljubljanski List».

— (Lopovsko društvo) ustanovilo se je v neki tukajšnji gostilni. Namen tega društva je pijančevanje. Predsednik imenuje se Sponga in drugi društveniki Schenk, Schlossarek, Francesconi itd. No, potrebno ni ravno to društvo in gotovo nobenemu v korist, v veliko škodo pa —

žepu. S tako žalostnimi dogodki, kateri so ves svet pretresli, se še šaliti, je pač nedostojno.

— (Štokš v Gradašici.) Da so naši kra-kovski ribiči uže marsikatero nenavadno ribo v Gradašici ali Ljubljani v svoje mreže vlovili je znano, a da se v Gradašici tudi morske ribe nahajajo, je bilo dozdej nezasišano. Pa vendar je vjel nedavno nek ribič štokša v Gradašici, in sicer kako? Znani, za ribčarijo velezasluženi gosp. K., namenil si je za pepelnično sredo štokša in ker zna prav okusno ribe pripravljati, veselili so se uže povabljeni prijatelji (osem jih je bilo) na veseli večer ter med saboj uže sklepali: ti daš za vino, jaz za čaj i. t. d. Gosp. K. kupil je toraj štokša ter ga v Gradašico na vrvi privezanega spustil, da se okusna živalica malo omehča. Veliko veselje mu je žlahtna riba delala, ker je zmerom mehkejša postajala, in uže je bil srečen trenotek prav blizo, da se postna pečenka na ognjišče pripravi. Gosp. K. poda se torej po njo, pa kaj se hoče, v človeškem življenju je že tako, človek misli, Bog pa obrne — ribe ni nikjer! Zapuščena vrvica tužno po vodi plava in prestrašenega gospoda na minljivost vsega pozemskega opominja. Tisti dan zvečer, na pepelnično sredo, pridejo povabljeni prijatelji v gostilno pri Fergolinu, a tam ni niti duha ne sluha o gosp. K., še manj pa o kakem štokšu. Prevarani gosti vrnejo se po zavžiti kupici vina, vsak proti svojemu domu, ogibaje, kaj naj izostanje gosp. K. in štokša pomeni. Čez dva dni sreča pa gosp. K. svojega ribiča, kateri mu z veseljem in čudenjem pripoveduje, da je v svojo mrežo štokša, lepega štokša vlovil, na katerem je imela na pepelnični večer vsa njegova družina dovolj jesti. Gosp. K. je takoj vganil, da je bila ta njegova riba, toda ribiča in vsem povabljenim je ta dogodek zamolčal, ter sklenil, nikoli več pomorske ribe v Gradašico spuščati, ker mu zna po vodi splavati. Poročevalcu tega je pa pravil ta resničen dogodek dnevni gost pri g. Fergolinu, kateremu je ta stvar prav dobro znana. Štokš je pač ne-umna riba, da se pusti tako lahko vloviti!

— («Ostane med nama.») Pretečeni teden imeli smo priložnost, opazovati in občudovati gibčnost ženskega jezika. Dve ženski (kofetarice) sešle so se na glavnem trgu ter se kmalo pričakati pričele. Ker je to javno pričkanje precej živahno postalo, nabralo se je okolu pričkajoče se stranke mnogo radovednih ljudi in konec pravdanja je bil ta, da ena teh dveh nasprotnico glasno, da je kar odmevalo, zakriči: «Veš, ostane med nama, ti si pijanka!»

— (Občna pritožba.) Kakor se nam od več stranij poroča, imajo železniški konduktèrji nekaj poseben patent na — «puf.» Dotična ravnateljstva jih o tej zadevi posebno dobro podpirajo, ker se sme konduktèr za velike vsote zadolžiti, ne da bi mu upnik mogel blizu priti. Tako na primer se plača konduktèrjeva, katera pomerno na leto devetsto goldinarjev znaša, ne more zarubiti, med tem, ko se uradnikova plača o vsakej priliki lahko zarubi. Pač trebalo bi, da se bi v tej zadevi kaj sposobnega ukrenilo, da se bi odpravil konduktèrski patent na — «puf.»

Vsem onim gg. naročnikom, kateri so sè svojo vlansko ali predlansko naročnino še na dolgu, naznanjamo, da bomo dolžne zneske **sodnijsko** izterjali, prej pa še njih imena v listu priobčili. Vsacega lista izhajanje je od plačevanja naročnikov odvisno. Mi smo mnogo žrtvovali in mislimo, da bode vsak sprevidel, da so naše terjatve opravičene. Toliko na znanje, da se ne bo kedo potem pritoževal.

Listnica vredništva.

Gosp. P. M. v R.: Sprejeli, hvala lepa, je izvrstno, prosimo nadaljevanja. Dotične knjige dobijo se v tukajšnji bukvarni gosp. Ig. pl. Kleinmayra in F. Bam-

berga. Cena je za dijake znižana na 2 gl. Sicer veljajo menda 3 gl. 50 kr. Ako jih želite, obrnite se do nas. Zdravi! — Gospod F. J. v Dobrempolji: Zadnje številko smo Vam odposlali, kakor zmerom pravočasno in ako je do zdaj še niste sprejeli, prosimo naznanila. No, lepo pošto morate v Vašem kraju imeti. Z Bogom! — Gosp. A. J. v R.: Do zdaj še nismo sprejeli. Prosimo! — Gosp. P. R. v K.: Nas malo briga, vsaj veste, da nismo prevroče krvi. Dopisa ne bomo priobčili, ker nočemo nepotrebne polemike. Sicer pa prosimo za kake druge dopise. — Gosp. N. R. v N.: Prekasno došlo, znabiti prihodnjic, ako bo prostor. — Gosp. F. K. v Š.: Vaš podlistek je sicer lepo pisan, a brez jedra. Pošljite ga drugemu listu, znabiti se par cekinov za njega dobite. Brez zamere. — Gosp. J. Kinski na K.: Prihodnjic pridemo z Vašim natančnim naslovom. Ako se Vi nič ne zmenite, čemu bi se mi na Vas ozirali.

➔ Za gospodičine! ➔

Resna ženitovanjska ponudba.

V dobrih denarnih razmerah živeč mož, v najboljši starosti, zemljiški in hišni posestnik in lastnik gostilne «pri belem konjiči» («zum weissen Rössel») v Kranji želi se oženiti z mlado, lepo in delavno gospodično. — Resnične ponudbe vpošljejo naj se, ako mogoč s fotografijo pod naslovom: Lastniku gostilne «pri belem konjiči» v Kranji.

„THE GRESHAM“

zavarovalni zavod za življenje

v Londonu.

Ravnateljstvo za Avstrijo:
Dunaj, Gizele cesta št. 1, v lastnej hiši zavarovalnice.

Ravnateljstvo za Ogersko:
Budimpešt, Fran Jožefov trg št. 5, 6, v lastnej hiši zavarovalnice.

Imetje zavarovalnice	Frankov	83 780 016 90
Letni dohodki gledé zavarovalnine in obresti z dné 30. junija 1883	„	16 602 367 70
Izplačalo se je dotičnim zavarovancem od prvega delovanja zavoda (1848)	„	139 950 000 —
več ko	„	65 726 175 —
V zadnjih dvanajstih mesecih oglasilo se je novih družstvenikov za	„	1 260 777 854 55
Skupni znesek vseh od začetka društva vloženi zavarovalnih oglasil	„	

Pravila se dobijo in natančneje poizvé pri

glavnem zastopu v Ljubljani:

Tržaška cesta št. 3 v drugem nadstropji
pri

Valentinu Zeschko.

Podpisani usoja si naznaniti, da je zalogo bruselskih klobukov in drugih stvari od gospoda A. Pribošiča prevzel ter priporoča p. n. občinstvu

vsakovrstne klobuke za gospode

posebno pa

suknene klobuke (Lodenhüte) v raznih barvah, kakor svetlo-ali temnorjave, svetlo-ali temnosive, svetlo-ali temnozeleni i. t. d., po 2 gl. 20 kr.;
trde klobuke, najnovejši izdelek, rjave ali črne, dobro blago, po 1 gl. 80 kr., najboljši po 2 gl. 20 kr.;
svilnate cilindre, najfinejša roba in najlepši izdelek, po 4 gl. 50 kr.;
klobuke za dečke po 1 gl. do 1 gl. 50 kr.;

dalje

srajce za gospode, spodnje hlače, vratnike, kravate
i. t. d., i. t. d.

Odičnim spoštovanjem

Ivan Soklič

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 6.

C. kr.

privilegij za zboljšanje šivalnih strojev.

Ivan Jax

Ljubljana, Marije Terezije cesta, hotel „Evropa“.

Zaloga

raznovrstnih šivalnih strojev

za rodovine in rokodelce, za rabo vsakršnemu potrebnemu šivanji. **Izdela-valnica strojevih stopal in posameznih delov.** — Zaloga šivank, ovirna in olja. — Vsak pošten trgovec, šivilja in privatna oseba dobi proti prav malej doplači na mesečne obroke v znesku 5 gl. njegovim zahtevam primeren šivalen stroj; poroštvo dajem na pet let in zastonj poučujem. Tudi pri meni ne kupljene šivalne stroje popravljam.

Gospod
G. Piccoli
lekarnar
v Ljubljani.

Dlje časa zdravim razne bolezni želodečne z Vašo esenco in zmirom z najboljšim vspehom.
Dr. Pardo, zdravnik v Trstu.

Vaša esenca me je po polnem rešila bolezni, katera me je dve leti nadlegovala, zato Vam kot izumitelju tega izvrstnega zdravila izrekam najto-plejšo zahvalo.
Ivan Puffč,
Rakovac na Hrvaškem pri Karlovcu.

Podpisani potrjuje, da so esenco gospoda Piccolija v mojej župniji rabili mnogi bolniki, in sicer z najboljšim vspehom, zato se lepo zahvalim iz-dajatelju te čudovite tinkture.
Anton Viassich,
župnik in kanonik.

Vaša esenca je edino zdravilo, katero mi je pomagalo zoper bolezen v želodcu.
Jože Sovdat,
Kamja, pošta Kernica pri Gorici.

Po enajstletnem bolehanji na zaprtji v životu in zlatej žili še nijsem dobil sredstva, katero bi me bilo tako zdravilo kakor Vaša esenca, zato sem Vam jako hvaležen.
Janez Zehrov
iz Gorenjih Ležeč, Kranjska.

Piccolijeva esenca za bolezni v želodcu, obsto-ječa iz rastlinskih snovi, katera je vže tisočem ljudi k zdravju pomogla, kakor se razvidi iz za-hvalnih pisem, ki dohajajo nje izumitelju, je vsled svojega nenavadnega vspeha postala jako popularna. Ona zdravi razne bolezni v želodcu, koliko, krč, mrzlico, hemoroide, zaprtje v životu, zlate-nico, migrčno itd. in je najboljšo zdravilo za otroke proti črvom. 1 steklenica 10 kr. Naročila se na-tančno in takoj izvršujejo po izumitelju

G. Piccoliju, lekarnarji v Ljubljani (Kranjska),
po poštne povzjetji.

➔ Brez te **varstvene znamke**, postavno zavarovane, ima se to zdravilo po dr. Maliču smatrati kot **ponarejeno**.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču

je odločno najboljšo zdravilo zoper **protin** ter **revma-tizem**, **trganje po udih**, **bolečine v križu** ter **živcih**, **oteklino**, **otrpele ude** in **kite** itd., malo časa, če se rabi, pa mine po polnem trganju, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „**cvetu zoper trganje po dr. Ma-liču**“ s **zraven stoječim znamenjem**; 1 steklenica 50 kr.

Zahvala.

Gospodu **pl. Trnkóczy-ju**, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na **protinskej bolezni** na nogi **silno trpeli** in razna domača zdravila brezvspešno rabili. Ko je pa bolezen čimdalje hujša prihajala in uže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš **dr. Maličev protinski cvet po 50 kr.** ter si ga nemudoma naročim. In res imel je **čudovit vspeh**, da so se po kratkej rabi **oprostili mučnih bolečin**. S popolnim prepričanjem **priznavam torej dr. Ma-ličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo** in ga vsakemu bolniku v jednakej bolezni **priporočam**. Vašej blagorodnosti pa izrekam **naj-prisrčnejšo zahvalo**, z vsem spoštovanjem udani

Fran Jug, posestnik v Šmariji pri Celji.

Planinski zeliščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratoból, prsne in pljučne bolečine
1 steklenica 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

jetrno **olje**

najboljše vrste, izborno zoper bramore, pljučnico, kožne izpustke in bez-gavne oteklino. 1 steklenica 60 kr.

Salicilna ustna voda,

najboljše za ohranjenje zob ter zobnega mesa in takoj odpravi smradljivo sapo iz ust. 1 steklenica 50 kr. (6) 12—4

Kri čistilne kroglice, c. kr. priv.,

ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se uže tisučkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobólu, otrpnenih; udih, skazenem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatuljah à 21 kr. jeden zavoj s 6. škatuljami 1 gold. 5 kr. Razpošilja se le jeden zavoj.

Naročila iz dežele izvrše se tekoj v lekarni pri „**Samorogu**“

Jul. pl. TRNKOCZY-ja na Mestnem trgu v Ljubljani.